

Dabas zinības | Eksperimenti

3.05. Neaizmirstamās bildes (Kornels, vides spēle) NP

“See how willingly Nature poses herself upon photographers’ plates. No earthly chemicals are so sensitive as those of the human soul.” -John Muir

Fotokamera pārtrauc domas un nemierīgumu, un spēlētāji visu spēj saskatīt skaidri. Tās sniegtais pārdzīvojums ir viens no visspilgtākajiem un visneaizmirstamākajiem, kas doti šajā grāmatā.

Nepieciešams:

1

1. Paliknis ar papīru.
2. Zīmulis.

Darba gaita:

2

1. Viens spēlētājs darbojas kā fotogrāfs, bet otrs ir “fotoaparāts”. Fotogrāfs vada “fotoaparātu”, kura acis ir aizvērtas, meklējot skaistus un neaizmirstamus kadrus. Kad fotogrāfs ierauga kaut ko ievēribas cienīgu, viņš pavērš aparāta “objektīvu” (acis) tā, lai ietvertu kadrā šo objektu. Tad viņš nospiež slēdzi (skat tālāk), lai atvērtu objektīvu.
2. Ir svarīgi, lai starp diviem fotouzņēmumiem “fotoaparāts” turētu acis aizvērtas, lai katram 3 sekunžu “apgaisojumam” būtu pārsteiguma efekts. Mudiniet fotogrāfus būt radošiem.
3. Var piedāvāt “nospiež slēdzi”, viegli uzsitot divreiz “fotoaparātam uz pleca. Trešais uzsitiens liek “aparātam” atkal aizvērt acis. Pirmajā fotografēšanas reizē līdztekus dubultuzsitienam saka “Vaļā”, līdztekus trešajam – “Ciet”. Pēc tam sacīšana nav nepieciešama.
4. Aiciniet kamerai turēt acis ciet starp fotogrāfijām, tad šī 3 sek. acu atvēršana būs pārsteigums, kurš paliks atmiņā iespējams uz daudziem gadiem. Fotokamera un fotoaparāts iet kopā klusējot, sarunājas tikai kad, kad tas tikai pilnīgi nepieciešams. Šādi kameras iespaidi būtu lielāki, tāpēc šis nosacījums patiešām ir svarīgs.

5. Pats piemērotākais “ekspozīcijas” laiks ir 3 sek., ja tas ir ilgāks, tad “fotoaparāts” sāks aizdomāties un iespaidi izpaliks.
6. Pēc 4-6 fotogrāfijām kamera un fotogrāfs mainās lomām.

Esi pats kamera!

1. Tu pats vari pārbaudīt kā Kamera sekmē koncentrēšanos. Izvēlies vietas, kas būtu pēc iespējas bez šķēršļiem. Dodoties ceļā vienam, izmanto nūju drošībai un atbalstam.
2. Izvēlies apkārtnē drošu ceļu ar interesantiem objektiem kā lieli akmeņi, koki vai uzmanību piesaistošs skats. Aizver acis un sāc iet. Jūti kā ceļa nelīdzenumus kompensē muskuļi. Sajūti saules siltumu un vēju pieglaužamies tavam ķermenim un klausies kukaiņu zumēšanu pavisam tuvu tev.
3. Kad tu ej, vari (protams pirms tam apstājoties) pavērt acis, bet tikai tik daudz, lai sajustu izplūdušas formas.
4. Kad sajūti sev blakus kaut ko īpašu, atver acis lai uzņemtu fotogrāfiju. Atveriet acis tikai 3 sekundes, lai saglabātos cieši fokusētā uzmanība uz objektu visu šo laika brīdi. Ja skatīsieties ilgāk, domas sāks klejot.
5. lešanas laikā turpini uzmanīgi uzņemt vēl dažas fotogrāfijas.

Metodiskās norādes:

3

Estētiskā uztvere

- Diena, ārvide.
- 2 un vairāk cilvēkiem.
- 4 gadi un vecāki; ar pieaugušajiem – 12 gadi un vecāki.

Tā ka iespaidi ir tik dzīvi, starp fotogrāfu un cilvēka kameru veidojas īpaša saikne. Lai panāktu drošību, kamera var stāvēt aiz fotogrāfa un turēt roku uz fotogrāfa pleca. Kad fotogrāfs sāk ceļojumu, kamera seko tieši viņam un šādi var izvairīties no zemiem koku zariem un citiem šķēršļiem. Dariet situāciju drošu, izstāstot, piem., par indīgiem augiem un bīstamu kukaiņu pūžņiem vai dzīvnieku alām.

Citi kameras veidi:

1. Kameras jutīgais pavadonis tur roku un maigi virza roku virzienā, kurā vēlas iet. Ej lēni un domā par šķēršļiem uz zemes un par zemu esošajiem koku zariem.
2. Padari fotogrāfijas satriecošas, izvēloties piemērotu leņķi un perspektīvu. Piem., jūs varat apgulties uz zemes, tuvu kokam un uzņemt fotogrāfiju uz augšu – mizu un lapotni.

3. Jūs varat sagatavot kameru darbam pasakot, kādas lēcas ir nepieciešamas. Uzņemot puķes tuvplānu – izmanto tuvplāna lēci, plašai ainavai, panorāmai – platleņķa lēcu, un tālu esošam objektam – telefoto lēcu.
4. Fotogrāfs var uzņemt arī video – lēni virzot kameru ar atvērtu slēdzi – pagriežot galvu no vienas puses uz otru vai arī vertikāli, sākot ar koka pamatu, pa stumbru uz augšu, līdz lapotnei. Šajā gadījumā slēdzis būs nospiests ilgāk.
5. Pēc tam, kad dalībnieki ir spēlējuši abas lomas, katrs spēlētājs var “attīstīt” (uzskicēt pēc atmiņas) vienu attēlu un uzdāvināt to fotogrāfam.

Kameras spēlēšana ar bērniem

Bērniem līdz 12 gadu vecumam jāiet pāri ar pieaugušo vai nobriedušu pusaudzi.

Mazākiem bērniem nav pietiekošas uzmanības, lai vadītu otru bērnu. Ir labi, ja pāri ir kāds no vecākiem vai vecvecākiem. Tik aizkustinoši ir vērot vecvecākus un mazbērnus, kas viens otru uzmanīgi virza, lai uzņemtu neaizmirstamus dabas attēlus tuvējā apkārtnē. Ja kamera ir pieaugušais un fotogrāfs ir bērns, kamera laiku pa laikam nedaudz paskatīties, lai zinātu, ka viss ir kārtībā.

Ja bērni vada viens otru, kā palīgs noder nelieli apsēji vai norādes fotografējamajiem objektiem. Ja bērnam ir ērti iet ar aizvērtām acīm, tad viņš ir gatavs spēlēt arī šo spēli. Aktivitātes Kāpura ceļojums un Aizieto acu gājiens bērniem palīdz māca justies labāk, ejot ar aizvērtām acīm.

Jūs varat spēli pagarināt, lūdzot lai dalībnieki savas fotogrāfijas apraksta. Var arī dot uzdevumu izgatavot 8-10 fotogrāfijas par kādu tēmu, piemēram. “Augu secība”, “Dzīvnieku mājokļi”, “Skujkoki”. “Fotoaparāts” pēc tam var uzrakstīt stāstu, kurā jāizmanto visas fotogrāfijas. Kad stāsts uzrakstīts, “fotoaparāts” kopā ar fotogrāfu to var pārrunāt.

Var aicināt visiem spēlētājiem uzreiz būt “fotoaparātiem” Tādā gadījumā viņiem jāturas pie auklas un jums lēni jāvelk viņi uz nākamo fotografēšanas vietu. Lieciet visiem pagriezties objekta virzienā (“lūdzu, pagriezieties pa kreisi”), tad nofotografējiet objektu ar visiem “fotoaparātiem” pēc kārtas. (Uzmanieties, lai tie, kas atrodas virves paša galā, pagriezienos nenovirzās no takas). Jūsu vadāmo spēlētāju skaits būs atkarīgs no grupas vecuma un attiecīgā apvidus.

Adaptēts pēc J. B. Cornell. Sharing Nature: Nature Awareness Activities for All Ages. Nevada City, Crystal Clarity Publishers. 2015. Sagatavoja Jāzeps Logins
Pievienojusi: Elīza Kabakova (elizakabakova@inbox.lv)

Iesniegt savu eksperimentu

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011

(+371) 67298683

lakifa@lakifa.lv